

prima instanță - (Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău) S. Beșleaga
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) D. Manole, A. Bostan, Ș. Niță

Î N C H E I E R E

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de întreprinderea mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” societate pe acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” societate pe acțiuni împotriva Companiei de asigurări „Garanție” societate pe acțiuni, intervenient accesoriu Cucu Stepan, cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de întreprinderea mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” societate pe acțiuni și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 01 martie 2016,

c o n s t a ț ă :

La 26 februarie 2015, ÎM CIA „Transelit” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Garanție” SA, intervenient accesoriu Cucu Stepan, prin care a solicitat încasarea în ordine de regres de la CA „Garanție” SA în beneficiul ÎM CIA „Transelit” SA a despăgubirii de asigurare în sumă de 11 918 lei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 11 noiembrie 2014 între ÎM CIA „Transelit” SA și Marcuță Valeria a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a mijlocului de transport CASCO nr. AC 0617CH/14, prin care s-a asigurat automobilul de model „Opel Corsa” cu numărul de înmatriculare K MW 011, contra mai multor riscuri, inclusiv contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulație.

Susține că la 28 noiembrie 2014, aproximativ la ora 09⁰⁰, în mun. Chișinău, la intersecția străzilor Calea Orheiului - Andrei Lupan,, s-a produs accidentul rutier cu implicarea automobilelor de model „Ford Tranzit”, cu numărul de înmatriculare CR AQ 200, condus de către Cucu Stepan și automobilul de model „Opel Corsa”, cu numărul de înmatriculare K MW 011, condus de către Marcuță Valeria.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 02732631 din 28 noiembrie 2014, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Cucu Stepan, deținător al poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă seria RCAI nr. 000757227, valabilă pentru perioada 10 aprilie 2014-09 aprilie 2015, eliberată de CA „Garanție” SA.

Indică că părțile implicate în accident au declarat cazul la companiile cu care aveau încheiate contracte de asigurare și, ca rezultat, la 01 decembrie 2014 ÎM CIA „Transelit” SA a deschis dosarul de daune nr. 528/12-14C.

Ca urmare a examinării materialelor dosarului de daune, s-a constatat că accidentul declarat reprezintă un caz asigurat și urmează a fi despăgubit conform prevederilor legale și convenționale în vigoare.

Prin urmare, în rezultatul efectuării calculului s-a stabilit că pentru recondiționarea autovehiculului avariat de model „Opel Corsa” cu numărul de înmatriculare KMW 011, suma despăgubirii de asigurare constituie 11 918 lei.

Conform Deciziei nr. D/D CASCO 528/12-14C cu privire la plata despăgubirilor de asigurare din 05 ianuarie 2015, a fost dispusă recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat și achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 11 918 lei, Valeriei Marcuță, fapt confirmat prin dispozițiile de plată nr. 19 din 20 ianuarie 2015.

Astfel, consideră că, CA „Garanție” SA urmează să achite în ordine de regres ÎM CIA „Transelit” SA suma de 11 918 lei.

Totodată, remarcă reclamantul că multiplele solicitări de a restitui în mod extrajudiciar suma despăgubirii de asigurare adresate pârâtului, inclusiv prin notificarea scrisă nr. 137CH/14 din 31 ianuarie 2015, au rămas fără soluționare, motiv pentru care a fost nevoită să se adreseze în instanța de judecată.

În cadrul ședinței de judecată din 21 decembrie 2015, ÎM CIA „Transelit” SA a depus cerere de concretizare, indicând că la 30 aprilie 2015, după înaintarea acțiunii, CA „Garanție” SA a transferat pe contul reclamantului suma de 7 102,51 lei, refuzând însă să achite diferența în sumă de 4 815,49 lei.

Prin urmare, ÎM CIA „Transelit” SA solicită încasarea de la CA „Garanția” SA a sumei de 4 815,49 lei, a penalităților de întârziere în sumă de 858 lei, calculată pentru perioada 16 februarie 2015-30 aprilie 2015, precum și a cheltuielilor de judecată în sumă de 357,54 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a ÎM CIA „Transelit” SA împotriva CA „Garanția” SA, intervenient accesoriu Cucu Stepan, cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la CA „Garanția” SA în beneficiul ÎM CIA „Transelit” SA suma de 270 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest, pretențiile cu privire la încasarea sumei cu titlu de prejudiciu material s-au respins ca fiind neîntemeiate, iar cu privire la încasarea penalității de întârziere ca fiind depuse tardiv.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 martie 2016 ÎM CIA „Transelit” SA a declarat apel, solicitând casarea acesteia în partea respingerii pretențiilor privind repararea prejudiciului material și încasarea penalităților, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016 s-a respins apelul declarat de ÎM CIA „Transelit” SA și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016.

La 18 ianuarie 2017 ÎM CIA „Transelit” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016 în partea respingerii pretențiilor privind repararea prejudiciului material și încasarea penalităților, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat că soluția instanței de apel este neîntemeiată întrucât au fost interpretate și aplicate eronat normele de drept material.

În acest sens, susține că instanța de apel și instanța de fond au aplicat eronat art. 24 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 și Regulamentul cu privire la determinarea uzurii aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 13/1 din 03 aprilie 2008, din motiv că aceste acte legislative erau abrogate la momentul examinării cauzei.

La fel, consideră eronată concluzia privind aplicarea prescripției asupra penalității de întârziere. Or, ÎM CIA „Transelit” SA a calculat penalitatea de întârziere pe un termen de 6 luni (180 zile), prin urmare aplicarea prescripției este vădit eronată și tendențioasă.

Invocă că instanța de apel a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se în mod selectiv la unele constatări invocate de instanța de fond, fără a examina pricina în raport cu probele anexate și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Iar, contrar prevederilor art. 239 și art. 241 alin. (5) Codul de procedură civilă, hotărârea instanței de fond și instanței de apel conține o motivare arbitrară, concluziile fiind expuse într-o formă evazivă, fără a fi examinate sub toate aspectele argumentele invocate, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Totodată, indică recurentul că întrucât decizia instanței de apel din 26 iulie 2016 a fost recepționată la 16 decembrie 2016, consideră că recursul este declarat în termenul legal.

Prin referința din 13 martie 2017, CA „Garanția” SA a indicat că recursul declarat de ÎM CIA „Transelit” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și este neîntemeiat, solicitând declararea acestuia inadmisibil

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de ÎM CIA „Transelit” SA urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Din materialele dosarului rezultă că la 04 martie 2016 ÎM CIA „Transelit” SA a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016 s-a respins apelul declarat de ÎM CIA „Transelit” SA și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Ședința de judecare a apelului s-a stabilit pentru data de 19 iulie 2016 (f.d. 103-104). Totodată, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 19 iulie 2016, la care a fost prezent și reprezentantul ÎM CIA „Transelit” SA, Doroftei Roman, s-a anunțat întrerupere până la data de 26 iulie 2016, când a fost pronunțat dispozitivul deciziei contestate (f.d. 117).

La fel, materialul probator atestă cu certitudine că copia deciziei instanței de apel din 26 iulie 2016 a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv ÎM CIA „Transelit” SA, la 12 septembrie 2016, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f.d. 125).

Cu toate acestea însă, demonstrând o neglijență a drepturilor procedurale, ÎM CIA „Transelit” SA a depus recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016 numai la 18 ianuarie 2017, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 Codul de procedură civilă.

Totodată, Colegiul menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (*cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007*).

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului ÎM CIA „Transelit” SA precum că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel la 16 decembrie 2016, or acesta nu a prezentat dovada de recepționare a copiei deciziei recurate, în vederea stabilirii circumstanțelor relevante.

Prin urmare, recursul declarat de ÎM CIA „Transelit” SA la 18 ianuarie 2017 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2016 nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art.433 lit. b) Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

O astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Ponomaryov vs. Ucraina din 03 aprilie 2008*, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎM CIA „Transelit” SA, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. b), art. 440 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de întreprinderea mixtă Compania Internațională de Asigurări „Transelit” societate pe acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari